

Kriminalomsorgens regioner
Kriminalomsorgens utdanningscenter
Mottakere i vedlagte liste

Rundskriv

KDI Nr: 09/2015

Vår ref: 2013 17694/ AD

Dato: 15.09.2015

RETNINGSLINJER FOR KRIMINALOMSORGENS ANSVAR OG OPPGAVER I SAMARBEIDET MED NAV-VEILEDERE I FENGSEL

Innledning

Samarbeidet mellom NAV og kriminalomsorgen skal fremme en samordnet innsats overfor den enkelte innsatte, og en best mulig utnyttelse av kriminalomsorgens og Arbeids- og velferdsforvaltningens ressurser. Samarbeidet er forankret i den sentrale samarbeidsavtalen mellom Arbeids- og velferdsetaten og kriminalomsorgen av 13.10.2014.

”Retningslinjer for kriminalomsorgens ansvar og oppgaver i samarbeidet med NAV-veiledere i fengsel”, definerer grensesnittet mot NAV-veilederes oppgaver i fengsel, men beskriver også kriminalomsorgens ansvar og oppgaver i rehabiliterings- og tilbakeføringsarbeidet mer generelt. Det vises til at Arbeids- og velferdsdirektoratet har utarbeidet ”Retningslinjer for ansvar og oppgaver for NAV-veileder i fengsel” av 20. november 2014. I det lokale samarbeidet er det viktig at kriminalomsorgen og NAV-veileder finner fram til hensiktsmessige løsninger for et samordnet tilbakeføringsløp for den enkelte innsatte.

Retningslinjene definerer kriminalomsorgens ansvar og oppgaver i dette samarbeidet som bør utføres i alle fengsler. Fengselsleder beslutter ut fra tilgjengelige ressurser og stillinger hvem som utfører de ulike oppgavene.

Tilrettelegge for samarbeidet

Kriminalomsorgen skal gjennom samarbeid med andre offentlige etater tilrettelegge for at innsatte får de tjenester som lovgivningen gir dem krav på jf. straffegjennomføringsloven § 4. Samarbeidet skal bidra til å dekke innsattes behov og fremme deres tilpasning til samfunnet.

Kriminalomsorgen bør tilrettelegge for samarbeidet ved å:

- fremme og koordinere tilbakeføringsarbeidet, herunder samordne arbeidet på servicetorget i fengsel
- inkludere NAV-veileder i interne tverrfaglige koordineringsmøter og andre relevante fora i fengselet
- tilby egnede lokaler, IKT-tilgang og annet utstyr til samarbeidende etater
- så tidlig som mulig starte planlegging av løslatelse, jf. § 41

- etter gjeldende regler gi fortløpende informasjon til NAV og andre samarbeidende etater i fengsel om tilbakeføringsarbeid, progresjon og overføring av innsatte, planlagt løslatelsesdato og eventuelle endringer i slike vedtak og planer.

Informere og kartlegge

Snarest mulig etter innsettelse i fengsel har kriminalomsorgen ansvar for å:

- gi innsatte råd og veiledning om tjenester og aktiviteter som tilbys i det aktuelle fengsel
- kartlegge innsattes behov for kontakt med NAV snarest mulig etter innsettelse og gi informasjonen til NAV-veileder i fengsel etter samtykke fra innsatte.
- tilby kartlegging av innsattes behov og ressurser (BRIK). Informasjon fra kartleggingen bør følges opp med relevante aktiviteter og planer. Etter samtykke fra innsatte kan relevant informasjon gis til NAV-veileder.

Boligsosialt arbeid

Kriminalomsorgen bør i det boligsosiale arbeidet:

- kartlegge og avklare innsattes boligsituasjon og framtidig bosetting.
- tilrettelegge for, koordinere og bistå innsatte med å få bolig utover midlertidig bolig.
- bistå innsatte med å beholde bolig under fengselsoppholdet.
- samarbeide med NAV-veileder og innsattes hjemkommune i det boligsosiale arbeidet.

Motivasjons- og endringsarbeid

Kriminalomsorgen bør så langt det er mulig med utgangspunkt i den enkelte innsattes behov for bistand tilby motiverings- og endringsarbeid som for eksempel:

- motiverende samtaler
- programvirksomhet
- å delta i ansvarsgrupper og bistå samarbeidende etater i deres arbeid med individuell plan
- å bistå innsatte med å bedre det sosiale nettverket til familie og venner
- å samarbeide med frivillige organisasjoner og brukerorganisasjoner.

Samarbeid med arbeidsdriften

Kriminalomsorgen bør, i samsvar med "Strategi for utvikling av kriminalomsorgens arbeidsdrift" 2015-2018, benytte arbeidsdriften til målrettede løp som kan lede til jobb på kort eller lengre sikt, både til avklaring av arbeidsevne, kompetansehevende kurs og ordinær utdanning. Kriminalomsorgen bør i dette arbeidet samarbeide med NAV-veiledere og skolen i fengsel.

Kriminalomsorgen bør etter samtykke fra innsatte:

- gi informasjon til NAV-veileder om innsattes arbeidsevne, behov og ønsker om arbeid og bistand fra NAV etter samtykke fra innsatte.
- innhente kunnskap fra NAV-veileder om arbeidsmarkedet.
- tilrettelegge for at innsatte kan få arbeidsrettet oppfølging i regi av NAV ved frigang til arbeidsrettede tiltak i regi av NAV.

Tiltak for rusmisbrukere

Kriminalomsorgen bør i arbeid med innsattes rusproblemer:

- motivere innsatte til å søke seg til rusmestringsenheter
- tilby russamtaler til innsatte både som frivillig tilbud om rehabilitering og som alternativ til reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40.
- gjennomføre ruskontroll, jf straffegjennomføringslovens regler.
- ved behov samarbeide med NAV-veileder og helse- og omsorgstjenesten om rehabilitering av innsatte med rusproblemer.

Planlegge løslatelse og straffegjennomføring i samfunnet

Kriminalomsorgen bør samarbeide med NAV-veileder om en planlagt og godt koordinert løslatelse. Kriminalomsorgen skal bidra til at innsatte som har behov for utslusing også har vilje og evne til å nyttiggjøre seg tilbudene, og legge til rette for slike overføringer. (Det er ikke alltid slik at domfelte er eller ikke er i målgruppen for ulike utslusingstiltak), kriminalomsorgen kan gjennom godt kontaktbetjentarbeid, mulighet for progresjon og god informasjon gjøre domfelte i målgruppen. Det gjelder særlig utslusing gjennom :

- Overføring til straffegjennomføring i samfunnet med elektronisk kontroll etter straffegjennomføringsloven § 16 andre ledd, i eget hjem etter §16 første ledd, og overføring til prøveløslatelse med møteplikt etter § 42. Forberedelsene bør skje i nært samarbeid med friomsorgskontorene.
- Informasjon om overføring etter straffegjennomføringsloven § 12.

Samtykke og dokumentasjon

Når kriminalomsorgen innhenter opplysninger fra NAV-veileder om innsatte, eller gir slike opplysninger til NAV, kreves samtykke fra innsatte jf. forvaltningsloven § 13 a nr. 1, jf. straffegjennomføringsloven § 7. Samtykket skal være skriftlig og innsatte skal opplyses om hva samtykket innebærer. Dette fører til at innsatte må få all nødvendig informasjon om hvilke opplysninger som skal utveksles, hva opplysningene skal brukes til og hvem som vil kunne få tilgang til opplysningene. Innsatte skal gjøres kjent med at samtykket kan trekkes på ethvert tidspunkt.

Aktivitetene skal dokumenteres i kriminalomsorgens fagsystemer Kompis og Doculive.

Med hilsen

Jan-Erik Sandlie
assisterende direktør

Heidi Bottolfs
avdelingsdirektør